

APA 7

Akademik Yayın İlkeleri

Hazırlayanlar

Arzu ÖZKAN CEYLAN

Özlem ERTAN KAYA*

Rumeysa GÜNEY ÖGE*

Zeynep ÇAKMAK*

2020-2021 Bahar

Yararlanılan Kaynak: American Psychological Association (2019). *Publication manual of the American Psychological Association* (7. baskı). Washington, DC: APA.

*Yazarların katkıları eşit orandadır.

Bölüm 7

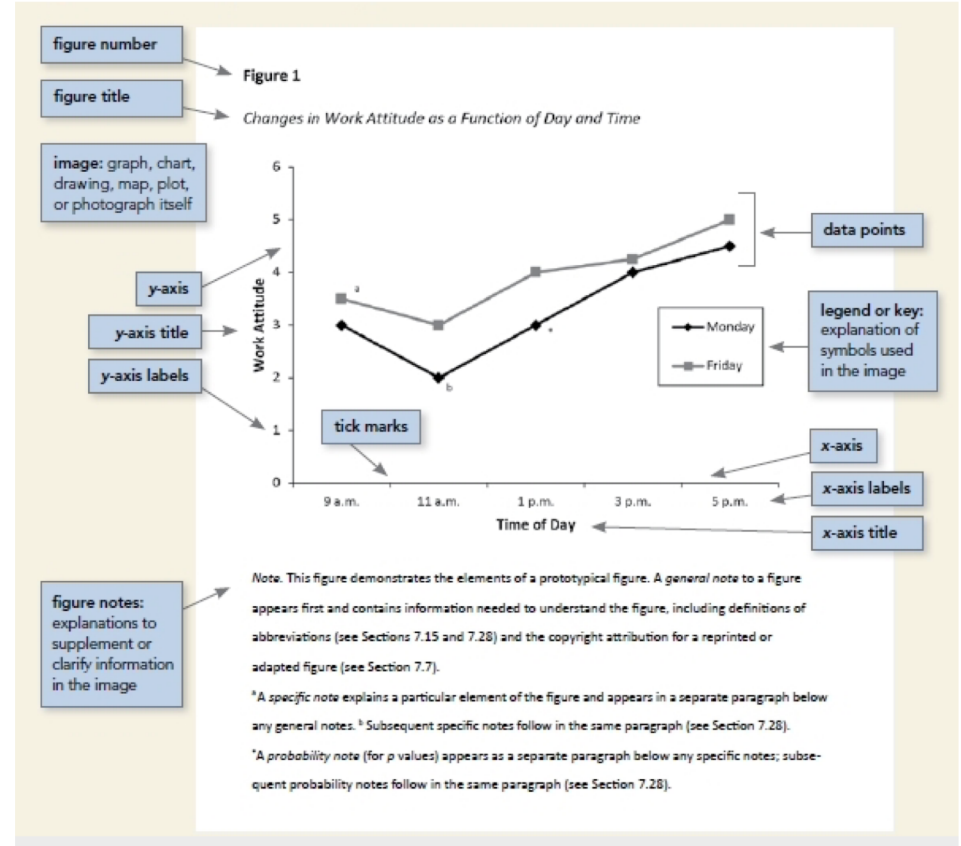
Bulguların Yazımı ve Gösterimi

Tablo ve Şekiller

- Tablolar ve şekiller, yazarların çok sayıda bilgiyi etkili bir şekilde sunmalarını ve verilerini daha anlaşılır hale getirmelerini sağlar.
- Tablolar satır ve sütunlardan oluşur ve sayılar ve metin bilgisi içerirken, bunun dışında yer alan grafik, fotoğraf, çizim, illüstrasyon gibi çeşitli biçimler şekil olarak adlandırılır.

Table 1
Descriptive Statistics of Fathers of Daughters and Sons

Statistic	Girls' Mean (SD) (n = 30)	Boys' Mean (SD) (n = 22)	p
Child age	1.98 (.65)	1.93 (.59)	.74
Father age	33.0 (4.84)	33.0 (6.54)	1.00
Number of children	1.93 (.78)	1.64 (.66)	.16
Father ethnicity			.33
White	21	21	
Hispanic	4	1	
Black	5	8	
Asian	3	1	
Other or not reported	1	4	
Household income (year)	\$82,000 (53,000)	\$98,000 (53,000)	.26
Father hours worked (week)	38.2 (15.3)	39.9 (13.4)	.65

<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/tables-figures/figures>

<https://www.apa.org/pubs/journals/releases/bne-bne0000199.pdf>

Veri gösterimleri birkaç amaca hizmet edebilir:

- **Açımlama/keşif:** Veri bir mesaj içerir ve ne olduğunu öğrenmek istersiniz (Açımlayıcı veri analizi ve veri madenciliği teknikleri esas olarak keşif amaçlıdır);
- **İletişim:** Özellikle bilimsel dokümanlar söz konusu olduğunda başkalarıyla paylaşılmak istenmesi
- **Hesaplama:** Gösterim bazı istatistikleri veya verinin işlevini tahmin etmenizi sağlar (nomograflar bunun arketipidir)
- **Depolama:** Veri gösterimleri, verilerin daha sonra kullanmak için saklanmalarını sağlar. Ör. Veri, bir meta-analiz çalışmasında daha sonra kullanılabilir.
- Makalenizin daha dikkat çekici olması için tablolar ve şekilleri kullanmayı tercih edebilirsiniz.

Veri gösteriminin tasarlanması ve hazırlanması

- İlk olarak, tablo ya da şekille gösterimin amacı ve bu amacın ne derece önemli olduğu belirlenir.
- Bu amaç doğrultusunda uygun tablo veya şekil seçilir. Örneğin; bir kuramsal modeli aktarmak amaçlanmışsa şema, grup puanlarını göstermek amaçlanmışsa tablo kullanımı daha iyi bir seçenek olabilir.
- Tablo ve şekil çeşitlerinin genelde belirli ve standart formları bulunmaktadır.
- Tablo ya da şekiller hazırlanırken okuyucu da göz önünde bulundurulmalıdır; bilgi net ve açık bir şekilde iletilirken, aynı zamanda okuyucunun ilgisini çekecek bir görsellik içermelidir.
- Metin hazırlanırken gösterilen özen, şekil ve tablo hazırlanırken de gösterilmelidir.
- Metin içinde değişiklik yapıldığında, tablo veya şekilde yer alan ilgili veriler de düzeltilmelidir.

Peki şekil/tablo olarak mı göstermeli yoksa metinde mi vermeli?

- Ne kadar tablo veya şekil kullanılacağı konusunda seçici olmak gerekmektedir.
- Eğer çok fazla sayıda tablo ve şekil olursa okuyucu verilmek istenen mesajı takip etmekte zorlanabilir.
- Az metin çok sayıda tablo ve şekil olduğunda basımda kağıt formatı ile ilgili sorunlar ortaya çıkabilir.
- Tablo ya da şekillerin kullanımı her zaman en etkili ve ideal yol olmayabilir.
- Bazı sonuçların veya demografik bilgilerin metin içinde verilmesi daha iyi bir alternatiftir.
 - Ör. istatistiksel anlamlılık testi sonuçları gibi bulgular metin içinde de etkili bir şekilde sunulabilir:
 - Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), bilişsel aktivitenin hafıza test puanı üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu göstermiştir ($F(2, 17) = 5.69, p < .05, \omega = .60$).

Tablo ve şekillerin şekli (formatı)

- Tablo ve şekillerin formatı benzerdir ve her ikisi de numara, başlık, ana blok/imağ ve gerektiği durumda notlardan oluşmaktadır.
- Tablo ve şekiller pek çok farklı dosya formatında oluşturulabilir ve basım için farklı dergiler veya yayınevleri farklı formatlar talep edebilir.
- Tabloların Word formatında hazırlanması önerilmektedir, çünkü SPSS veya Excel gibi farklı programlar kullanıldığında tabloların APA formatına uygun olarak tekrar düzenlenmesi gerekmektedir.
- Şekiller ise Excel, PowerPoint ve MATLAB gibi çok farklı programlar kullanılarak hazırlanabilir.
- Burada önemli olan çözünürlüğün yüksek olmasıdır. Özellikle daha ince detaylar içeren şekiller daha yüksek çözünürlük gerektirmektedir.

Tablo ve Şekillerin Numaralandırılması

- Metinde görölme sıralarına göre tüm tablo ve şekiller rakamlarla numaralandırılmalıdır ve metin içinde bu tablo ve şekillere numaralarıyla atıf yapılmalıdır.
- Numaralandırma yapılırken Tablo 1, Tablo 1 ve Tablo 3 veya Şekil 2, Şekil 5 ve Şekil 9 gibi tabloyu veya şekli niteleyen rakamlar kullanılmalı; 2a, 2b gibi rakamlara ek harfler kullanılmamalıdır.
- Eğer makalenin sonunda “Ekler” bölümünde tablo ve şekiller yer alacaksa A1 ya da B2 gibi büyük harf ve rakamlarla numaralandırılabilir. Örneğin B2, Ek B’de verilen ikinci şekil anlamına gelmektedir. Bir ekte sadece bir şekil varsa o zaman sadece rakam kullanılabilir, yani Tablo B1 yerine Tablo 1 (Bkz., Ek B) ifadesi kullanılabilir.

Tablo ve şekillerin uyarlanması ve tekrar kullanılması için izin

- Eğer bir tablo veya şekil, başka bir kaynaktan alınacak veya uyarlanacaksa (başka bir makalenizdeki tablo veya internetten bir şekil gibi), not kısmında telif hakkına atıf yapılmalıdır.
- Ayrıca kaynakça kısmında da alıntı yapılan yer belirtilmelidir.
- Kopyalanan veya alıntı yapılan kaynağın sahibinden izin alınması gereken durumlarda gerekli izinler alınmalıdır.

TABLolar

- Tablo metne bağlı fakat aynı zamanda tek başına da anlamlı ve kolayca anlaşılabilir olmalıdır.
- Tablo düzeni mantıklı ve okuyucular tarafından kolaylıkla kavranabilir olmalıdır.
- Tabloda birbiriyle karşılaştırılacak veriler (örn., ortalama, standart sapma, örneklem sayısı) yan yana verilmelidir.
- Aynı veriler farklı şekillerde düzenlenebilir. Hangi düzenlemenin daha iyi ve etkili olduğu tamamen araştırmacının amacına bağlıdır.
- Standart tablo kalıpları bulunmaktadır. Eğer bunlar kullanılırsa okuyucunun işi kolaylaşmış olur.

Tabloda yer alan unsurlar

- **Numara:** Tablo numarası tablonun üstüne koyu olarak yazılır (örn; **Tablo 1**)
- **Başlık:** Tablo başlığı tablo numarasının çift boşluk altına, yalnızca baş harfler büyük olacak şekilde ve italik harflerle yazılır.
- **Ana blok:** Tablonun sütun ve satırları içeren ana kısmını oluşturur. Tek, çift veya bir buçuk satır aralığı kullanılabilir.
- **Notlar:** Tabloda anlaşılmayan ve tanımlanması gereken kısımlar varsa (kısaltmaların tanımlanması veya telif hakkına atıf gibi) tablonun altına not olarak eklenir.

Tablo 11.

BSDD Görevinden Elde Edilen Ham Tepki Süresi Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.

Dil değiştirme bağlamı: Zorunlu Bağlam																	
Dil	Türkçe								İngilizce								
Dil Geçişi	Geçiş				Tekrar				Geçiş				Tekrar				
UD	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
ÖDUD	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Ort.	.988	1.006	1.202	1.233	.912	.953	1.129	1.099	.996	1.034	1.2	1.242	.905	.985	1.137	1.117	
SS	.139	.14	.169	.162	.132	.132	.146	.159	.142	.157	.154	.138	.156	.144	.128	.151	
Dil değiştirme bağlamı: Serbest Bağlam																	
Dil	Türkçe								İngilizce								
Dil Geçişi	Geçiş				Tekrar				Geçiş				Tekrar				
UD	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
ÖDUD	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Ort.	.837	.844	.958	.954	.805	.857	.951	.918	.826	.848	.933	.949	.81	.84	.94	.927	
SS	.128	.137	.168	.166	.133	.128	.153	.136	.115	.131	.166	.192	.122	.129	.159	.157	

BSDD: Birleştirilmiş Stroop ve Dil Değiştirme, UD: Uyumluluk Durumu, ÖDUD: Önceki Denemenin Uyumluluk Durumu, +: Uyumlu, -: Uyumsuz, Ort.: Ortalama, SS: Standart Sapma

Tablo ve metin ilişkisi

- Bilgilendirici bir tablo bir bilgiyi iki kere vermek yerine tamamlayıcı bir özelliğe sahiptir.
- Metinde **her tabloya atıfta bulunulmalı** ve bir bilgi için okuyucunun hangi tabloya bakması gerektiği belirtilmelidir.
- Eğer metin içinde tablodaki her noktanın üzerinden geçiliyorsa o zaman tablo gereksizdir.
 - Tabloya atıf örneği;
 - ✓ **Doğru:** Tablo 5'te görüldüğü gibi, tepkiler.....
 - ✗ **Yanlış:** Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi... Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi... Sy 30'daki tabloda görüldüğü gibi...

Tablolar arasındaki ilişkiler

Makale içindeki tabloların başlıklarının ve içeriklerinin benzer formata sahip olması önemlidir.

Ör. Tüm tablolarda ***response time*** ya da ***reaction time*** ifadelerinden sadece bir tanesi kullanılmalıdır.

Tablo başlıkları

- Her tabloya kısa fakat anlaşılır ve açıklayıcı başlıklar verilmelidir.
- İçerikle ilgili temel noktalar tabloda kolaylıkla anlaşılabilmelidir.
- Tablonun başlığı tablonun üst kısmında verilmelidir.
 - **X Çok genel başlık:** Okul ve Performans Arasındaki ilişkisi (Tabloda ne verildiği açık değil.)
 - **X Çok detaylı başlık:** Psikoloji, Fizik, Kimya Öğrencilerinin A Testi, B Testi, C Testindeki Ortalama Puanları (Satır ve sütun alt-başlıkları tekrar ediliyor.)
 - **✓ İyi başlık:** Farklı Okullardaki Öğrencilerin Ortalama Performans Puanları
- Kısaltmalar başlıkta veya tabloda parantez içinde verilebilir: Ör: Hit and False-Alarm (FA) Proportions in Experiment 2
- Tablolarda teknik olmayan standart kısaltmalar (ör. *number* için *no.*, *percent* için *%*) ve *istatistik terimleri* (*M*, *SD*, *X²*) kullanılabilir.

Tabloların içeriğini oluştururken dikkat edilecek kurallar

- Ondalık değerlere yer verilecekse ondalık nokta ile belirtilmeli ve ondalıktan sonraki sayı miktarı her yerde aynı olmalıdır. (Genellikle noktadan sonra iki sayı gelmektedir.)
- Eğer güven aralıkları verilecekse köşeli parantezlerle belirtilmelidir.
- Kısaltmalarla ilgili bilgiler ya da diğer bilgiler not şeklinde tablonun altına yazılabilir.

Tablo Kontrol Listesi

	Evet	Hayır
Tablo kullanılması gerekli mi?		
Tablo makalenin basılı veya çevrimiçi asıl formuna dahil edilmeli mi yoksa ek doküman olarak mı verilmeli?		
Makaledeki benzer tablolar format olarak da benzer mi?		
Bütün tablolara metin içinde atıf yapıldı ve metindeki atıf sıralarına uygun olarak numaralandırıldı mı?		
Tablo numarası kalın ve sola yaslı, tablo başlığı ise kısa fakat açıklayıcı, italik ve sola yaslı şekilde mi?		
Bütün sütunlar adlandırıldı ve hücreyi ortalayacak şekilde yazıldı mı?		
Eğer kullanıldıysa, tabloda yer alan kısaltmalar açıklandı mı?		
Eğer tabloda not kullanıldıysa çift satır aralıklı, metin yazı biçimiyle aynı ve sola yaslı şekilde mi?		
Tablo kenarlıkları, hücrelerde yer alan bilgilerin konumlanması ve satır aralıkları doğru formatta mı?		
Güven aralıkları rapor edildi mi? Eğer güven aralığı %95 olarak belirtildiyse, bu durum tüm metin ve tablolar için aynı mı?		
Eğer tabloda istatistiksel anlamlılık sonuçları yer alıyorsa, bütün p değerleri belirtildi ve tüm metin içinde p değerleri aynı mı?		
Eğer tablonun bir bölümü veya tamamı kopyalanmış veya uyarlanmış ise telif hakkına atıf yapıldı ve gerekli izinler alındı mı?		

Tablo Örnekleri

Tablo 1

Tanımlayıcı İstatistikler

	Yaş					
	Min-Max	Ortalama (Standart Sapma)	N (%)	t	df	p
Tüm Örneklem (n=175)	18-54	25.07 (6.43)	175 (100)	-7.175	173	0.001
Çevrimiçi (n=99)	18-54	27.76 (6.94)	99 (56.57)			
Kâğıt-Kalem (n=76)	18-31	21.57 (3.30)	76 (43.43)			

Korelasyon Tablosu Örneği

Tablo 12. İST, WYZÖ-IV SD Alt Testi, RSPM ve Dİ Ölçeği'nden Elde Edilen Puanların BSDD Görevinden Elde Edilen Ham Tepki Süresi ile Korelasyonları ve Anlamlılık (p) Değerleri (Tek yönlü).

+

Değişken	n	Ort	SS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. İST A Süre	64	22	6.29	-															
2. İST B Süre	64	52.06	14.75	.277*	-														
3. SD düz	64	10.18	1.94	-.128	-.280*	-													
4. SD ters	64	9.58	2.34	-.273*	-.358**	.536**	-												
5. SD sıralama	64	10.93	2.19	-.325**	-.127	.447**	.447**	-											
6. Dİ	64	30.21	22.04	-.129	-.058	.099	.065	-.071	-										
7. RSPM	64	54.19	3.04	-.262*	-.134	-.003	.340**	.059	-.100	-									
8. ZB T g ++	64	.988	.139	.02	.189	-.144	-.084	-.135	-.018	.106	-								
9. ZB T g -+	64	1.006	.14	.077	.229*	-.071	.022	-.177	-.069	.215*	.785**	-							
10. ZB T g +-	64	1.202	.169	-.02	.262*	-.202	-.134	-.248*	.084	.105	.709**	.724**	-						
11. ZB T g --	64	1.233	.162	.007	.220*	-.133	-.056	-.172	.028	.117	.634**	.730**	.838**	-					
12. ZB T t ++	64	.912	.132	.113	.325**	-.097	-.012	-.063	-.008	.05	.811**	.801**	.712**	.678**	-				
13. ZB T t +	64	.953	.132	.09	.397**	-.114	-.104	-.11	-.186	.165	.745**	.768**	.683**	.645**	.818**	-			
14. ZB T t +-	64	1.129	.146	-.032	.314**	-.299**	-.113	-.194	.015	.096	.698**	.746**	.854**	.836**	.731**	.684**	-		
15. ZB T t --	64	1.099	.159	-.166	.259*	-.132	.019	-.093	-.023	.149	.603**	.665**	.790**	.736**	.692**	.698**	.821**	-	
16. ZB İ g ++	64	.996	.142	.212*	.235*	-.046	.06	.007	-.08	.084	.702**	.788**	.603**	.601**	.781**	.773**	.586**	.609**	-
17. ZB İ g -+	64	1.034	.157	.133	.302**	-.182	-.104	-.208*	-.117	.095	.733**	.828**	.748**	.693**	.799**	.817**	.740**	.679**	.796**
18. ZB İ g +-	64	1.2	.154	.047	.238*	-.142	-.129	-.078	.014	.027	.596**	.600**	.795**	.636**	.644**	.633**	.737**	.738**	.650**
19. ZB İ g --	64	1.242	.138	.079	.352**	-.05	-.068	-.063	.006	-.003	.484**	.558**	.654**	.586**	.654**	.560**	.655**	.657**	.531**
2. ZB İ t ++	64	.905	.156	-.056	.209*	-.061	.053	-.049	-.067	.051	.357**	.481**	.442**	.425**	.452**	.543**	.457**	.405**	.360**
21. ZB İ t +	64	.985	.144	.151	.335**	-.139	-.093	-.003	-.187	-.019	.692**	.649**	.631**	.549**	.797**	.853**	.615**	.690**	.762**
22. ZB İ t +-	64	1.137	.128	.129	.260*	-.035	-.014	-.08	.025	.013	.587**	.618**	.597**	.627**	.644**	.596**	.658**	.600**	.576**
23. ZB İ t --	64	1.117	.151	.065	.300**	-.167	-.166	-.022	-.106	-.042	.662**	.590**	.741**	.623**	.711**	.678**	.724**	.691**	.551**
24. SB T g ++	64	.837	.128	.045	.242*	-.258*	-.171	-.181	-.029	.066	.431**	.543**	.503**	.511**	.557**	.604**	.560**	.543**	.529**
25. SB T g -+	64	.844	.137	-.085	.246*	-.146	-.08	-.091	.007	.116	.460**	.509**	.496**	.459**	.512**	.548**	.523**	.491**	.406**
26. SB T g +-	64	.958	.168	-.116	.146	-.245*	-.209*	-.089	-.031	.07	.305**	.362**	.436**	.431**	.392**	.454**	.485**	.453**	.315**
27. SB T g --	64	.954	.166	-.029	.158	-.204	-.131	-.138	-.004	.1	.376**	.403**	.514**	.446**	.465**	.489**	.529**	.507**	.324**
28. SB T t ++	64	.805	.133	-.031	.236*	-.163	-.16	-.108	-.069	-.012	.505**	.541**	.511**	.484**	.590**	.679**	.565**	.570**	.495**
29. SB T t +	64	.857	.128	-.11	.192	-.18	-.099	.006	-.033	-.002	.409**	.495**	.508**	.485**	.517**	.569**	.540**	.520**	.468**

Tablo 12. (Devamı)

Değişken	n	Ort	SS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
30. SB T t +-	64	.951	.153	-.124	.139	-.245*	-.19	-.129	.017	-.025	.392**	.411**	.489**	.462**	.360**	.383**	.505**	.454**	.301**
31. SB T t --	64	.918	.136	-.143	.146	-.284*	-.165	-.059	.074	.07	.328**	.358**	.485**	.425**	.412**	.428**	.518**	.488**	.301**
32. SB İ g ++	64	.826	.115	-.084	.051	-.122	-.238*	-.058	-.13	.041	.430**	.471**	.453**	.404**	.467**	.533**	.476**	.445**	.422**
33. SB İ g +-	64	.848	.131	-.03	.16	-.241*	-.210*	-.159	-.069	.093	.399**	.459**	.418**	.381**	.459**	.503**	.458**	.435**	.359**
34. SB İ g +-	64	.933	.166	-.144	.133	-.178	-.125	-.065	.091	.015	.273*	.331**	.416**	.405**	.379**	.405**	.462**	.475**	.258*
35. SB İ g --	64	.949	.192	-.185	.057	-.151	-.112	-.063	-.002	.122	.295**	.380**	.360**	.353**	.362**	.403**	.421**	.385**	.251*
36. SB İ t ++	64	.81	.122	-.012	.202	-.104	-.088	-.144	-.036	.186	.340**	.505**	.469**	.416**	.453**	.515**	.455**	.461**	.397**
37. SB İ t +-	64	.84	.129	.043	.18	-.222*	-.185	-.146	-.009	.012	.417**	.518**	.537**	.472**	.583**	.585**	.553**	.548**	.476**
38. SB İ t +-	64	.94	.159	-.005	.096	-.218*	-.184	-.165	-.017	-.023	.307**	.391**	.451**	.411**	.429**	.370**	.488**	.411**	.297**
39. SB İ t --	64	.927	.157	.077	.16	-.211*	-.189	-.126	.017	-.05	.227*	.327**	.409**	.352**	.401**	.395**	.415**	.431**	.322**

*p<.05, **p<.01

İST; İz Sürme Testi, SD; Sayı Dizileri, RSPM; Raven Progresif Matrisler Testi, Dİ; Düşünme İhtiyacı, BSDD: Birleştirilmiş Stroop ve Dil Değiştirme görevi, ZB; Zorunlu Bağlam, SB; Serbest Bağlam, T; Türkçe, İ; İngilizce, g; Geçiş, t; Tekrar, Ort.: Ortalama, SS: Standart Sapma.

Tabloda, değişken adlarındaki ilk artı (+) ve eksi (-) işaretleri sırasıyla önceki denemenin uyumlu ve uyumsuz olduğunu, ikinci + ve - işaretleri ise sırasıyla uyarıcının uyumlu ve uyumsuz olduğunu belirtmektedir.

Not. Tablolarda kural olarak sadece yatay çizgilerin olması gerekmektedir.
Fakat çok sayıda değişken olduğu için bu şekilde verdik.

Temel Bileşenler Analizi Tablo Örneği

Tablo 1

ÇÇOYÖ Açımlayıcı Faktör Analizi Sonucu Elde Edilen Altboyutlar ve Madde Yükleri

Maddeler	Algılanan Güvenlik ve Destek	İçsel ve Çevresel Motivasyon
1. Kendinizi güvende hissettiren ve temel bakımınızdan sorumlu en az bir kişi var mıydı?	0.57	-0.11
2. En az bir tane yakın arkadaşınız var mıydı?	0.71	-0.07
6. İyi komşularınız var mıydı?	0.44	0.16
7. Size destek veren veya gerektiğinde tavsiye alabileceğiniz bir yetişkin (ebeveyn/bakımveren veya 1. soruda belirttiğiniz kişi hariç) var mıydı?	0.61	0.12
8. Eğlenceli vakit geçirmek için yeterli imkânlarınız var mıydı?	0.54	0.39
10. Düzenli öğün ve düzenli uyku saatleri gibi tahmin edilebilir ya da tutarlı ev kuralları var mıydı?	0.38	0.34
3. Sizi rahatlatan inançlarınız var mıydı?	-0.20	0.51
4. Okulu sever miydiniz?	0.02	0.79
5. Sizinle yakından ilgilendiğini düşündüğünüz en az bir öğretmeniniz var mıydı?	0.12	0.40
9. Kendinizi sever miydiniz veya kendinizle barışık mıydınız?	0.27	0.57
Özdeğer	1.96	1.68
Açıklanan Varyans	% 19.62	% 16.83
Toplam Varyans	%36.45	

Not: ÇÇOYÖ = Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantılar Ölçeği

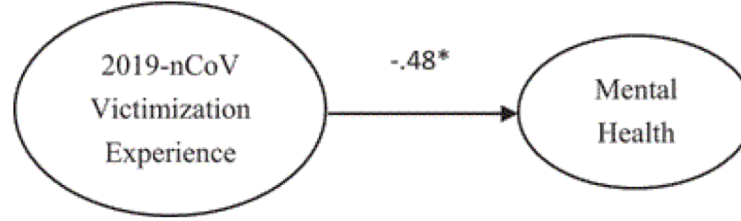

ŞEKİLLER

- Tablo dışındaki tüm grafik görünüşleri şekil olarak adlandırılmaktadır.
- Tablo kullanımı için de geçerli olduğu üzere, bir şekil, metin içinde verilenlerin tekrarını oluşturmamalıdır.
- Ayrıca, şekil kullanımı iletilmek istenen bilginin sunulması için en iyi yöntem olmalıdır. Örneğin; nicel bilginin iletilmesi amaçlanan durumlarda tablo kullanımı daha iyi bir seçenek olabilir.
- İyi bir şekil, önemli bir bilgiyi basit, net ve anlaşılır şekilde sunar.
- Bu nedenle, görsel açıdan dikkati dağıtan, net olmayan, içinde yer alan unsurların iyi açıklanmadığı şekillerin kullanımı uygun değildir.

Figure 3. Main effect of 2019 novel coronavirus (2019-nCoV) victimization experience and mental health.

Şekil Çeşitleri

https://doi.apa.org/fulltext/2020-41745-001.html#articleFigAndTbl_tra_12_S1_S6

- Veriyi sunmak için kullanabilecek birçok farklı şekil türü mevcuttur.
- Bazen hangisinin kullanılması gerektiği oldukça açıkken bazen değildir.
 - **Eğrilerde (Grafiklerde)** X ve Y eksenlerine üzerinde genellikle iki niceliksel veya bir sürekli değişken ve katılımcı grupları arasındaki ilişki gösterilir. Bar grafikleri ve çizgi grafikleri bu grupta yer almaktadır.
 - **Çizelgeler (Şemalar)**, kapalı kutu, kare veya dairelerin düz veya eğri çizgiler veya oklarla bağlanmasını içeren ve nicel olmayan bilginin aktarılmasını sağlayan şekillerdir.
 - **Çizimler** bilgilerin resim halinde sunulmasını ve illüstrasyonunu sağlar.
 - **Haritalar** genellikle alansal bilginin sunumu için kullanılırlar.
 - **Diyagramlar** serpmeye diyagram alt türünde olduğu gibi bireysel verileri sunar.
 - **Fotoğraflar** bilginin doğrudan görsel olarak temsil edilmesini sağlar. Çizimler bilgiyi etkili olarak aktarılmadığında kullanılabilirler (örn; yüz ifadelerinin resimleri)

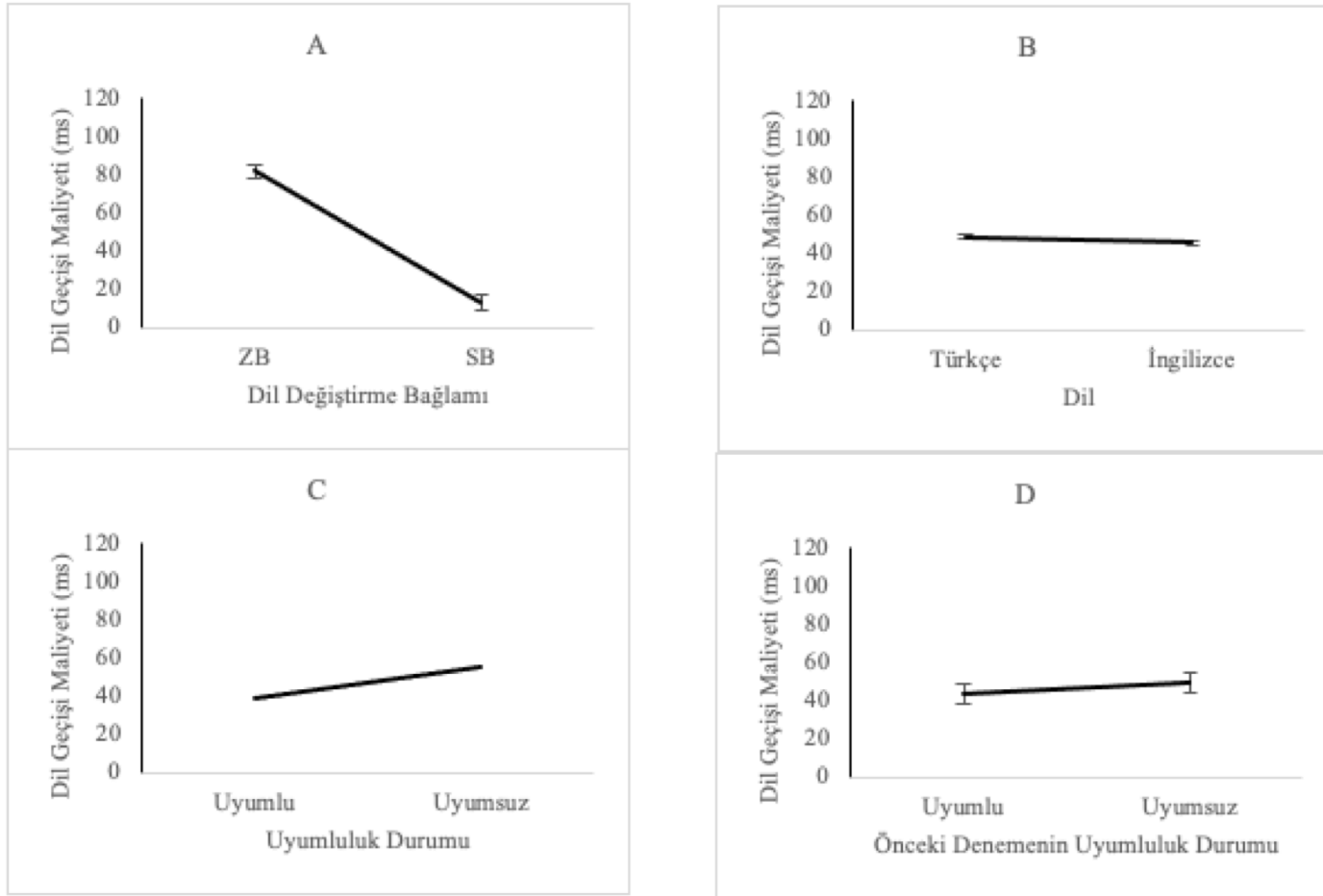
Şeklin unsurları

- **Şekil numarası:** Şeklin üstünde ve kalın olarak yazılır.
- **Başlık:** Şeklin başlığı şekil numarasının çift boşluk altında ve italik olarak yazılır.
- **Şekil (İmaj):** Grafik, şema, fotoğraf, çizim vb. şeklin görünümüdür.
- **Açıklama:** Şeklin açıklaması, eğer varsa şeklin sınırları içinde yer alır ve kullanılan sembollerin açıklanması yer alır.
- **Not:** Şekilde yer alan fakat şekil başlığına, resme veya açıklamaya bakarak anlaşılamayan unsurları tanımlar (örneğin; kısaltmaların tanımları veya telif hakkına atıf yapma)

Şekil 13.

Dil Değiştirme Bağlamı, Dil, Uyumluluk Durumu ve Önceki Denemenin Uyumluluk Durumu Değişkenlerinin Geçiş Maliyeti Üzerindeki Temel Etkileri

ZB: Zorunlu bağlam, SB: Serbest bağlam.

A: Dil Değiştirme Bağlamı, B: Dil, C: Uyumluluk Durumu, D: Önceki Denemenin Uyumluluk Durumu.

Şekillerin kullanıldığı yerler ve şekiller konusunda dikkat edilecek noktalar

- Şekillerde karmaşık kuramlar etkili ve açık bir şekilde gösterilebilir.
- Şekiller, deneysel araştırmalarda yer alan katılımcıların atandıkları koşulların veya çalışma akışının gösterimi için oldukça uygundur.
- Çok değişkenli analiz sonuçlarının aktarılması gibi çok farklı amaçlar için oldukça uygundur.
- Tüm şekil çeşitleri için görüntü kalitesi iyi ve görüntü net olmalıdır.
- Çizgiler net, yazı stili basit ve okunaklı olmalıdır.
- Ölçüm değerleri verilmeli, eksenler açıkça adlandırılmalı, şekilde yer alan unsurların (hata çubuğu ve güven aralığı gibi) arasındaki ayırım açık olmalıdır.
- Metinden ayrı olarak şekil kendi başına anlaşılır olmalı, semboller kolay kavranmalıdır.

Şekillerin hazırlanmasıyla ilgili dikkat edilecek noktalar

- Şekiller uygun grafik programları kullanılarak ve yüksek kalite çözünürlüğe sahip olacak şekilde hazırlanmalıdır. Uygun çözünürlük şeklin biçimine göre değişmektedir.
- Şeklin boyutları elektronik olarak kolayca taşınabilecek ebatlarda olmalıdır.
- Şeklin her bir ögesi okunacak keskinlik ve büyüklükte olmalı, aralarında yeterli boşluk olmalı, karmaşık gözükmemelidir.
- Şekilde temel yazı biçimleri kullanılmalıdır (örn., Arial, Calibri ya da Lucida Sans Unicode).
- Yazı boyutu 8 puntodan küçük ve 14 puntodan büyük olmamalıdır.

Şekille ilgili planlama yaparken dikkat edilecek noktalar:

- Şekil üzerinde mümkün olduğunca kelimelerin kısaltmaları kullanılmalıdır (yüzde yerine % gibi).
- Bir grafik üzerindeki farklı gölgelendirmelerin sayısı en az olacak şekilde sınırlandırılmalıdır. Anlaşılabilirliği etkilemediği sürece sadece dekoratif amaçlı olarak 3-D grafiklerin ve kılavuz çizgilerinin kullanımından da kaçınılmalıdır.
- Aynı şekilde renklendirmeler de basım sırasında renkli üretim maliyetli olacağından gerekmedikçe kullanılmamalıdır.
- Fotoğraf kullanımı durumunda fotoğrafta tanınabilir bir kişi yer alıyorsa veya fotoğraf başka bir fotoğrafçıya aitse, kullanım için gerekli izinler alınmalıdır.
- Makaleyi basacak olan yayın kuruluşunun formatla ilgili gereklilikleri kontrol edilmeli, şekildeki unsurlar buna göre düzenlenmelidir.

Şekil kontrol listesi

	Evet	Hayır
Şeklin kullanımı gerekli mi?		
Şekil basıma uygun formatta ve çoğaltılmaya uygun şekilde yüksek çözünürlüklü mü?		
Eşit önemdeki içeriğe sahip şekiller aynı boyut ve ölçülerde mi?		
Şekiller uygun sırayla numaralandırıldı ve şekil numarası koyu ve sola yaslı şekilde yazıldı mı?		
Her şekilden metin içinde bahsedildi mi?		
Şeklin başlığı kısa fakat yine de açıklayıcı mı? Başlık italik harflerle ve sola yaslı şekilde yazıldı mı?		
Şekil basit, net ve sadece gerekli olan bilgileri içerecek şekilde mi?		
Şekilde yer alan tüm unsurlar açık bir şekilde adlandırıldı mı?		
Şekil uygun bir yazı biçimine sahip mi? Yazı boyutu 8-14 punto aralığında mı?		
Eğer şekilde açıklama yer alıyorsa, şeklin altında ve ilk harfler büyük olacak şekilde mi yazıldı?		
Eğer şekilde not yer alıyorsa, çift boşluklu, sola yaslı ve makalenin yazı büyüklüğüyle aynı olacak şekilde yazıldı mı?		
Eğer şeklin bir kısmı veya tamamı başka bir yerden alındıysa telif hakkına atıf yapıldı mı ve kullanım için gerekli izinler alındı mı?		

Örnek Şekil

Şekil 1

Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantılar Ölçeğinin İki Faktörlü Yapısına İlişkin Modelin Standardize Değerleri

